

Recordmelkprices stuwen Vlaamse productie in 2022, zuivelaars in de min

26 JANUARI 2023

De Vlaamse melkveehouderij heeft een absoluut recordjaar achter de rug. Boeren ontvingen een gemiddelde melkprijs van 54,8 euro per 100 liter melk. Door het hoge melkgeld, dat deels opging aan sterk gestegen kosten, werd de productie in Vlaanderen opgevoerd met 4,5 procent terwijl het aantal veehouders daalde. Dit blijkt uit gegevens van de Belgische zuivelfederatie BCZ. De resultaten van haar leden zijn een stuk minder positief. Door snel stijgende kosten en het niet meteen kunnen doorrekenen in de verkoopprijzen, draaiden sommige zuivelaars vorig jaar rode cijfers.

Lees meer over: [melkvee](#) [zuivel](#)

Nooit eerder ontvingen melkveehouders op jaarbasis 50 cent per liter melk, of zelfs maar 40 cent. Tot vorig jaar. Met een gemiddelde reële melkprijs van 54,8 euro per honderd liter sneuvelde het vorige record van 2013 (39,4 euro/100l). “2021 was al een goed melkjaar met een gemiddelde melkprijs van 37,3 euro, maar 2022 breekt alle records”, vertelt Renaat Debergh, afgevaardigd bestuurder van de Belgische zuivelfederatie BCZ, die de jaarcijfers van 2022 bekend maakt aan VILT. De gemiddelde reële melkprijs steeg van 46 euro in januari 2022 tot 61 euro in oktober om daarna af te vlakken op afgerond 60 euro per honderd liter.

De zuivelcijfers zijn ook op ander gebied indrukwekkend. Als gevolg van de hoge melkprices nam de melkproductie in Vlaanderen met 4,5 procent toe en werd de barrière van 3 miljard liter melk beslecht. Daartegenover kromp het aantal melkveehouders iets meer dan in voorgaande jaren. Telde Vlaanderen in eind 2021 nog 3.758 melkleveranciers, waren dat er eind 2022 nog 3.620, een daling van 3,7 procent.

37.3

Gemiddelde melkprijs 2021 (euro per 100 liter)

54.8

Gemiddelde melkprijs 2022 (euro per 100 liter)

Door hogere melkleveringen met minder bedrijven, steeg de gemiddelde productie per melkveebedrijf in Vlaanderen van 779.000 liter in 2021 naar 845.000 vorig jaar. De gestegen productie per bedrijf duidt volgens Debergh niet zozeer op schaalvergroting. “Het is eerder een kwestie van optimalisatie door extra krachtvoergiften en vertraagd afvoeren van reforme koeien. Ook een toename van robotmelken draagt bij tot een hogere productie per bedrijf.

Groeiende productie

Het gevolg hiervan is dat de melkoprangst per gemiddeld Vlaams bedrijf fel is gestegen. “Een toename van de melkprijs met 17,5 euro per 100 liter telt aardig door”, aldus Debergh die meteen nuanceert. “De kosten op melkveebedrijven zijn zeer sterk gestegen, zodat er van de bruto toename van de melkprijs allicht minder dan de helft overblijft als het op inkomen aankomt.

Dan nog blijft het een heel goed resultaat. We mogen niet vergeten dat er ook jaren geweest zijn met veel lagere inkomsten." Hij prijst het reactievermogen van de Vlaamse boeren die op korte tijd en in de periode van de hoge melkprijzen hun volume opvoerden en de grootste relatieve groei lieten zien binnen Europa. In andere landen kwamen de melkveehouders later op dreef, waardoor de melkproductie in bijvoorbeeld Duitsland (-0,3 %) , Frankrijk (-0.8%) daalde en Nederland een magere plus vertoont van 0,9 procent in de eerste tien maanden van vorig jaar. Wallonië sloot het jaar met hetzelfde volume als in 2021. De hogere reactiesnelheid in Vlaanderen houdt mogelijk ook verband met het feit dat de melkprijs in ons land sneller toenam dan in andere landen. Zo sloot Frankrijk het jaar af met een gemiddelde basisprijs van 47 euro. "De redenen voor de snelle prijsstijging waren het productengamma van onze zuivelbedrijven en in tweede orde de concurrentie onder zuivelverwerkers (zie kader)", aldus Debergh. Zo zijn de grootste melkverwerkers in ons land, sterk in ingrediënten zoals melkpoeder, boter en mozzarella, commodity's die snel reageren op veranderende melkstandigheden.

Prijsverwachtingen 2023

In sommige andere landen sijnelden de prijsstijgingen iets minder snel door in de melkprijs waardoor de productie daar pas later in het jaar werd opgeschroefd. De gevolgen hiervan zorgen er nu overigens voor dat het melktekort van vorig jaar, hetgeen de goede prijzen in 2022 verklaarde, inmiddels verdwenen is. Volgens Debergh is er nu eerder sprake van een overschot terwijl de industrie ook vraaguitval ziet als gevolg van de hoge zuivelprijzen en dalende koopkracht van de consument. Dit verklaart ook waarom de melkprijs sinds eind vorig jaar aan een daling bezig is.

“Mogelijk ontstaat er in de tweede helft van 2022 een nieuw evenwicht als Europese melkveehouders door de dalende prijs weer minder gaan produceren

Renaat Debergh - BCZ

De zuivelindustrie vermoedt dat deze daling nog wel zal voortduren. De zuivelnoteringen – die met vertraging doorwegen in de uitbetaalde melkprijs – zijn voor sommige producten met 30 procent of meer gedaald tegenover de piek in 2022. “Mogelijk ontstaat er in de tweede helft van 2022 een nieuw evenwicht als Europese melkveehouders als gevolg van de dalende prijs weer minder gaan produceren”, stelt Debergh.

Ook in België voorziet hij dit jaar de nodige terugval, vooral in het aantal veehouders. “PAS, MAP en andere beleidsvoornemens brengen veel onzekerheid teweeg in de sector. Het schrikt mogelijk opvolgers af en remt de investeringen.” Het verklaart volgens hem ook waarom er vorig jaar iets meer melkveehouders gestopt zijn dan gebruikelijk. “Door de goede melkprijs is het aantal stoppers vorig jaar nog relatief beperkt gebleven, maar wij verwachten dit jaar meer impact van de onzekerheid.”

Zuivelbedrijven in het rood

In tegenstelling tot de melkveehouders was 2022 voor sommige zuivelverwerkers een jaar om snel te vergeten. “Sommige zuivelverwerkers, vooral de bedrijven die gespecialiseerd zijn in zuivelproducten voor de consument, sluiten het jaar met rode cijfers af”, vertelt Debergh. “Zij konden de sterk gestegen kosten niet tijdig doorrekenen in de verkoopprijs. Dit omdat er vaak met contracten gewerkt wordt en er lange tijd onder de kostprijs geleverd moest worden.”

Onder andere energie, verpakkingen, lonen maar zeker ook grondstoffen (melk) stegen het voorbije jaar enorm in prijs. Bij de betaalde melkprijzen speelt volgens Debergh ook de concurrentie onder zuivelverwerkers een rol. “Vorig jaar hebben een aantal bedrijven hun intrede gedaan op de Belgische markt en is de concurrentie toegenomen. Hierdoor waren sommige zuivelaars genoodzaakt een hogere melkprijs uit te betalen dan zij uit de markt hebben kunnen halen.”

Het gevolg hiervan is dat sommige zuivelverwerkers op hun eigen vermogen hebben ingeteerd, een ontwikkeling die Debergh zorgen baart. “Melkveehouders en zuivelbedrijven hebben elkaar nodig. Zonder zuivelverwerking kan de melk niet gevaloriseerd worden.” Ter illustratie wijst hij op recente sluitingen van zuivelfabrieken in ons land, zoals het faillissement van de Hollebeekhoeve in 2022 en de sluiting van de Inza-fabriek in Schoten in 2020.”

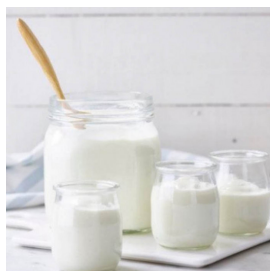
Onzekerheid drukt op boeren en verwerkers

De verschillende beleidsvoornemens – ook op Europees niveau – en de onzekerheid die hiermee gepaard gaat, gooien niet alleen een deken van onzekerheid over de melkveehouderij, ook de zuivelindustrie bekijkt het met argusogen. BCZ becijferde een daling van de melkproductie van 20 procent bij de uitvoering van de huidige stikstofplannen.

Volgens Debergh is een daling van de productie helemaal niet nodig als de Vlaamse overheid ruimte laat voor technologische innovatie. “Er zijn tal van technieken die de stikstofuitstoot reduceren. Denk aan pocketvergisters: deze verlagen de methaanuitstoot en kunnen ook de stikstofuitstoot beperken als er een stripper aan verbonden is. Daarnaast produceren zij energie en digestaat en dragen zij ook op dat gebied bij aan de klimaatdoelstellingen.”

Hij doet dan ook een dringende oproep aan de overheid om dergelijke innovaties toe te laten in de landbouw. Dan gaat de sector volgens hem een mooie toekomst tegemoet. “Het belangrijkste van 2022 is misschien ook dat het een inkijk heeft gegeven in de toekomst en aantoont wat er in de Belgische melkveehouderij mogelijk is als er op Europees en mondiaal gebied een krapte heerst.”

Door de klimaat en milieudoelstellingen van Europa (denk ook verminderd gebruik van gewasbeschermingsmiddelen, stikstof en een uitbreiding van het areaal voor biologische landbouw) ligt een toekomstige daling van de melkproductie in de lijn der verwachtingen. “Vlaamse boeren hebben in 2022 aangetoond dat zij tot de koplopers van Europa behoren. Met de hulp van technologische innovatie liggen er kansen”, besluit hij hoopvol.

Uitgelicht

Grote melkprijsstijging, maar zuivelverwerkers in het rood

DUIDING

De Belgische melkveehouders hebben 2021 afgesloten met een gemiddelde melkprijs van 37,3 euro per 100 liter. Dat is vijf euro hoger dan het jaargemiddelde in 2020. "Voor...

28 JANUARI 2022

Lees meer

Bron: Eigen berichtgeving

VILT vzw

Koning Albert II Laan 35
1000 Brussel
Belgium

Contact

T • [0473 59 41 39](tel:0473594139)
M • info@vilt.be

Volg ons op:

[screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/](https://www.facebook.com/vilt.nieuws/)
[screenreader.visit us on our twitter page: https://twitter.com/vilt_nieuws](https://twitter.com/vilt_nieuws)

[screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/](https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/)

[screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws](https://www.instagram.com/vilt.nieuws)
